

DS.071.20.4.2022

Pan Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

W nawiązaniu do przekazanego pismem z dn. 25 lutego br., sygn. BPS.DKS.KU.0401.5.2022 *projektu ustawy o zmianie ustawy o opłatach abonamentowych (druk senacki nr 637)*, uprzejmie przedstawiam następujące uwagi.

Projektowana regulacja wyłączająca obowiązek uiszczania opłat abonamentowych przez osoby fizyczne spowodowałaby obniżenie wpływów z opłat abonamentowych, opłat pobieranych w przypadku stwierdzenia używania niezarejestrowanego odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego oraz odsetek za zwłokę w uiszczaniu opłat abonamentowych, co będzie miało negatywny wpływ na finansowanie jednostek publicznej radiofonii i telewizji.

Obecny system finansowania mediów publicznych stał się systemem nieefektywnym, który nie zapewnia stabilnego i odpowiedniego finansowania kosztów misji publicznej realizowanej przez nadawców publicznych. Wynika to z tego, że tylko część zobowiązanych osób zarejestrowało posiadane odbiorniki radiofoniczne lub telewizyjne i faktycznie uiszcza opłatę abonamentową. Co więcej, szeroki katalog ustawowych zwolnień doprowadził do sytuacji, w której ponad połowa zarejestrowanych abonentów to osoby zwolnione z uiszczania opłat.

Niezależnie od powyższej oceny, system abonamentowy jest aktualnie jedynym obowiązującym, stałym systemem, na którym opiera się finansowanie mediów publicznych i realizowanej przez nie misji publicznej.

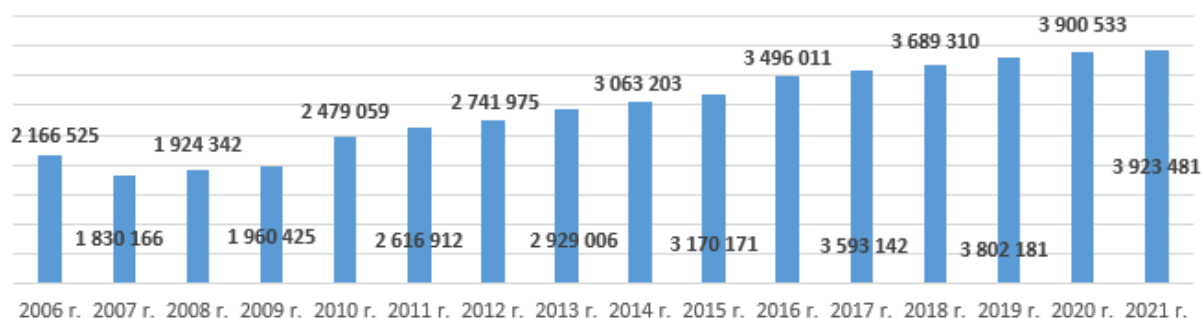
Przedstawione w projekcie ustawy rozwiązania jeszcze bardziej zdestabilizują system finansowania mediów publicznych, ponieważ radykalnie obniżą finansowanie mediów publicznych z abonamentu, przy jednoczesnym braku wprowadzenia stałych, systemowych rozwiązań, które zrekompensowałyby powstały z tego tytułu uszczerbek w finansowaniu mediów publicznych.

Należy zauważyć, że z roku na rok maleją wpływy abonamentowe. Spowodowane jest to m.in. poszerzaniem przez lata katalogu zwolnień z obowiązku uiszczania opłat abonamentowych, a w konsekwencji wzrostem liczby osób zwolnionych z wnoszenia opłat abonamentowych oraz zmniejszaniem się liczby osób rejestrujących odbiorniki radiowo-

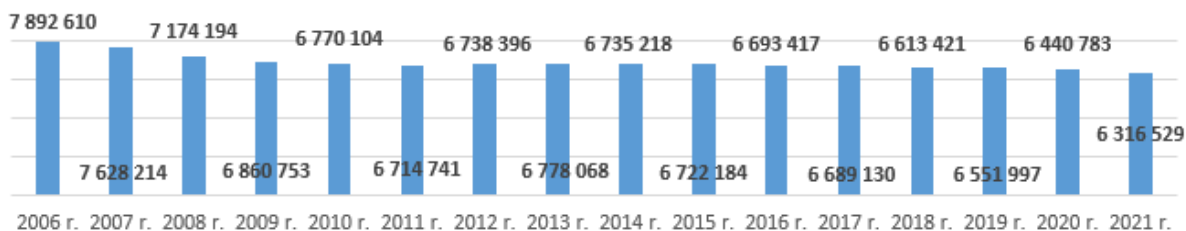
telewizyjne i faktycznie płaćących abonament. Systematyczny wzrost liczby osób zwolnionych z wnoszenia opłat abonamentowych wpływa na stan niedofinansowania publicznej radiofonii i telewizji.

Poniżej przedstawiamy wykresy i tabelę prezentujące powyżej opisane tendencje.

Wykres 1. Liczba osób zwolnionych z wnoszenia opłat abonamentowych w latach 2006–2021:

Wykres 2. Liczba gospodarstw domowych posiadających zarejestrowane odbiorniki rtv w latach 2006–2021:

Wykres 3. Wpływy abonamentowe (brutto - bez odliczonego wynagrodzenia Poczty Polskiej) w latach 2003 -2021:

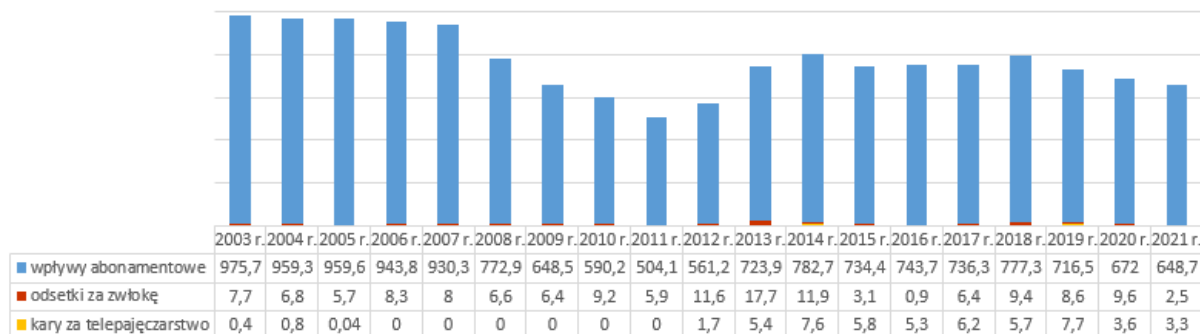

Tabela 1. Zestawienie struktury abonentów na dzień 31.12.2021 r.

Stan na dzień	Stan zarejestrowanych abonentów ogółem	z tego:		Stan abonentów zalegających z wnoszeniem opłat	Stan abonentów faktycznie wnoszących opłaty (kol. 4-5)	w tym: abonenci instytucjonalni	Stan abonentów w gospodarstwach domowych wnoszących opłaty (kol. 6-7)
		abonenci zwolnieni od opłat	abonenci, którzy powinni uiszczać opłaty (kol. 2-3)				
1	2	3	4	5	6	7	8
31.12.2021	6 544 732	3 923 481	2 621 251	1 720 996	900 255	238 203	662 052

W uzupełnieniu powyżej przywołanych uwag ogólnych i danych finansowych, należy także podnieść następujące uwagi szczegółowe:

1. Wprowadzenie zmiany polegającej na wyłączeniu osób fizycznych z katalogu osób zobowiązanych do wnoszenia opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych, których wpłaty stanowią przeważającą część wszystkich wpływów abonamentowych (szacunkowo ok. 73%), oznacza faktyczną likwidację systemu abonamentowego, na którym opiera się finansowanie realizacji misji publicznej przez media publiczne. W takim wypadku zmniejszenie przychodów spółek mediów publicznych w samym 2022 roku o ok. 420 mln zł (73% prognozy rocznej) bez wprowadzenia nowych rozwiązań systemowych dotyczących finansowania misji publicznej, wpisanych na stałe w przepisy prawa, spowoduje znaczące pogorszenie sytuacji finansowej jednostek mediów publicznych. Powyższe może spowodować zmniejszenie realizacji misji publicznej przez nadawców publicznych i możliwość utraty przez nich płynności finansowej.
2. Przepisy projektu, a zwłaszcza uchylenie art. 4 ustawy o opłatach abonamentowych (dotyczącego zwolnień od opłaty abonamentowej) uniemożliwi w przyszłości przyznanie nadawcom publicznym jakichkolwiek rekompensat z tytułu zwolnień, o których mowa w art. 4 ust. 1. tej ustawy. W ostatnich latach ustawodawca podejmował działania wspierające finansowanie mediów publicznych poprzez rekompensowanie wpływów abonamentowych utraconych w związku ze zwolnieniami z obowiązku uiszczania opłat. Chociaż były to działania doraźne, a nie systemowe, to znacząco wpłynęły na poprawę finansowania mediów publicznych.
3. Przyjęcie projektu ustawy spowoduje, że znacznie zostaną ograniczone przychody spółek, z których finansowane są koszty misji publicznej, określone w ustalonych Kartach Powinności na lata 2020-2024. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że może to być sprzeczne z art. 3 ust 1 ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłatach abonamentowych z dnia 9 stycznia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 383), w których ustawodawca zobowiązał nadawców publicznych do tego, żeby „w projektach kart powinności, o których mowa w art. 21a ust. 6 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o

radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2019 r. poz. 361, 643, 1495 i 1655), na lata 2020-2024 uwzględniają w każdym roku objętym tą kartą wysokość przychodów ze środków publicznych na poziomie nie niższym niż suma prognozowanych wpływów z opłat abonamentowych na rok 2020 oraz rekompensaty określonej w art. 11b ustawy zmienianej w art. 2.”.

4. Art. 2 projektu zakłada zwrot przez operatora wyznaczonego (Pocztę Polską) uiszczonych opłat abonamentowych przez osoby fizyczne z góry za rok 2022 albo za wybrane miesiące tego roku. Należy jednak zwrócić uwagę, że wpłacone opłaty abonamentowe nie są w dyspozycji i na rachunkach bankowych operatora wyznaczonego, ponieważ Poczta Polska przekazuje te wpływy regularnie na wyodrębnione konto KRRiT, a KRRiT przekazuje je następnie nadawcom publicznym zgodnie z przyjętym podziałem i harmonogramem. Proponowane rozwiązanie jest niemożliwe do realizacji.
5. Należy również zauważyć, że zwrot nie byłby możliwy z wpływów od abonentów instytucjonalnych (którzy nadal byliby zobowiązani do wnoszenia opłat abonamentowych), ponieważ wpływy pochodzące od tej grupy są zdecydowanie niższe niż wpływy pochodzące od osób fizycznych.
6. W projekcie nie przewidziano skutków finansowych, jakie wiązałyby się z takimi zwrotami po stronie operatora (Poczty Polskiej) np. kosztów przekazów pocztowych.
7. W projekcie nie uregulowano kwestii dotyczących wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy postępowań w sprawach umorzenia lub rozłożenia na raty osobom fizycznym zaległości w opłat abonamentowych i odsetek za zwłokę w ich uiszczaniu.
8. W projekcie nie uregulowano kwestii dotyczących zaległości we wnoszeniu opłat abonamentowych i zadłużenia z tym związanego osób fizycznych, powstałego przed wejściem w życie projektowanych zmian ustawy. Ustawa nie powoduje zwolnienia osób fizycznych z zaległości abonamentowych ciążyących na nich w momencie wejścia w życie proponowanej zmiany ustawy.
9. Art. 3 projektu zmiany ustawy zakłada, że ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Nie uwzględniono jednak wszystkich skutków zmiany ustawy, w tym wpływu na obowiązujące karty powinności i plany programowo-finansowe na 2022 r. nadawców publicznych. Wprowadzenie proponowanych zmian bez odpowiedniego *vacatio legis* może być niezgodne m.in. z ustawą o radiofonii i telewizji i może prowadzić do wielu problemów, z którymi będą borykać się m.in. spółki mediów publicznych, KRRiT i Poczta Polska.

10. Do skutków, jakie mogą spowodować proponowane rozwiązania należy zaliczyć również zmniejszenie wpływów Poczty Polskiej, która otrzymuje wynagrodzenie umowne (obecnie 6%) od pobranych opłat abonamentowych oraz możliwość utraty pracy, m.in. przez osoby prowadzące kontrolę wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych i obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej.

Z poważaniem,

Witold Kołodziejski

Dokument podpisany elektronicznie